

Borging: Samen- werkings- overeenkomst TechLabs voor 10 jaar

Vergaande samenwerking door gedeeld eigenaarschap, niet vóór maar mét het po werken en samen investeren: de ingrediënten voor een succesvolle borging van de vier TechLabs van STO Noordwest Veluwe. “We hebben met alle deelnemende basisscholen een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor tien jaar.”

Michèl van der Feen, programmaleider STO Noordwest Veluwe, vertelt hoe deze samenwerking is ontstaan en gegroeid. “In 2014 zijn we samen met de Stichting BITT begonnen om basisschoolleerlingen in aanraking te brengen met techniek en technologie. De kinderen waren enthousiast, maar het bleef bij een ‘leuk uitje’ en was niet structureel.” De komst van Sterk Techniekonderwijs heeft het proces versneld. STO Noordwest Veluwe is gesprekken gaan voeren met alle zeventig basisscholen in de regio en heeft hen betrokken bij de TechLabs. Inmiddels zijn er vier TechLabs op vmbo-scholen in Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Zeewolde. De

onderhandelingen voor een vijfde TechLab, dat ergens tussen Zwolle en Elburg moet verrijzen, zijn nog gaande. Alle leerlingen van groep 7/8 komen zes keer per jaar naar het TechLab in hun stad om er les te krijgen in techniek en technologie. Het is gegroeid van een ‘uitje’ tot een structureel onderdeel van het curriculum. Met 90% van de basisscholen is een 10-jarige samenwerkingsovereenkomst voor de TechLabs gesloten, waarbij zowel het vmbo als het po middelen ter beschikking stelt. “Zo laten we heel duidelijk zien dat het iets gemeenschappelijks is, met een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Per TechLab is een team samengesteld van po-leerkrachten en vmbo-docenten. Samen bepalen ze welke onderwerpen er in de lessen van hun TechLab worden behandeld. Door constant met elkaar in gesprek te zijn, kun je goed inspelen op de vraag van de scholen.” Met de kinderen worden actuele onderwerpen behandeld, zoals energietransitie en aardbevingsbestendig bouwen.

TechLab als proeftuin

In een TechLab krijgen kinderen én docenten de kans om te experimenteren. De TechLabs zijn volgens Michèl fantastisch geoutilleerde ruimtes waar allerlei projecten, workshops en lessen in zowel techniek als technologie gegeven kunnen worden. De lessen aan de basisschoolleerlingen worden verzorgd door een instructeur van het vmbo. “Zo’n instructeur hoeft niet

per se de beste technicus te zijn”, vindt Michèl. “Voor ons is belangrijker dat hij of zij nieuwsgierig is. De instructeur zorgt voor een frivole opening en zorgt daarmee dat de kinderen enthousiast worden. Het zijn een beetje atypische docenten die de kinderen zelf laten onderzoeken en ontdekken.” Een instructeur geeft bijvoorbeeld de opdracht ‘bedenk een constructie om energie op te wekken’. In het TechLab staan de kinderen allerlei materialen ter beschikking, maar ze krijgen dus niet een blauwdruk voor wat ze zouden moeten gaan maken. “We doen daarmee een maximaal beroep op de creativiteit van de kinderen. Voor de groepsleerkracht is dat de eerste keer wel wennen, maar als ze zien met welke verrassende oplossingen de kinderen dan soms komen zijn ze snel óm. De leerkracht is altijd onderdeel van de les in het TechLab en blijft eindverantwoordelijk voor haar of zijn klas.”

De TechLabs worden daarnaast gebruikt door vmbo-docenten. Ook dat hoeven niet per definitie techniekdocenten te zijn. Michèl geeft een voorbeeld van een docent Engels die door middel van bewegingsonderwijs haar leerlingen leerde zinnen te bouwen in het TechLab. Of de docent wiskunde die in het TechLab een mooi experiment kon doen. “Zulke experimenten doen docenten niet zo snel in hun eigen lokaal, maar wel in het TechLab. Zie het maar als een soort proeftuin voor onderwijsontwikkelingen.”

Borging voor de komende tien jaar geregeld

Doordat vrijwel alle basisscholen meedoen met de TechLabs en zij allemaal de samenwerkingsovereenkomst hebben ondertekend, is de financiële ‘pijn’ goed te dragen voor iedereen. De basisscholen betalen per groep een bepaald bedrag uit de lumpsum voor Wetenschap & Technologie. De vmbo-scholen

bekostigen hun deel uit de STO-gelden. Naast de TechLabs kunnen de deelnemende basisscholen beschikken over lessen W&T die zijn verzameld op de website techlab.nl. Wanneer er voor zo’n les apparatuur nodig is, kunnen de scholen dit lenen in de TechTake. Met de - uiteraard volledig elektrische - Techlabbus worden de gewenste materialen gebracht en weer opgehaald bij de scholen.

“Zelfs als de STO-middelen zouden stoppen - wat op dit moment niet aan de orde is - dan betalen de basisscholen de instructeur van het TechLab in hun deelregio. “Zo is ook voor de toekomst in elk geval dit deel van Sterk Techniekonderwijs in onze STO-regio geborgd”, besluit Michèl tevreden.

